

SOCIAAL JAARVERSLAG

2018

**STICHTING
NEDERLANDS
DRUKKERIJ MUSEUM**

Nederlands
Drukkerij
Museum

INLEIDING

Het jaar 2018 was voor het Nederlands Drukkerij Museum een jaar met meerdere gezichten. Op zondag 7 januari was de laatste dag van de toptentoonstelling van Fiep Westendorp. Met deze tentoonstelling haalden we een record aantal bezoekers binnen.

Tijdens de bestuursvergadering van februari 2018 gaf voorzitter Rien van Heck het bestuur te kennen dat hij zijn taak als voorzitter wilde neerleggen. Rien blijft wel betrokken bij het museum als bestuurslid. Vervolgens werd er voorgesteld dat deze taak het beste kon worden overgenomen door bestuurslid Frans de Nijs, die dit na enige bedenktijd accepteerde.

We hadden in 2018 enkele kortlopende exposities, te weten: Ecoprint van kunstenaar Afke Posthuma; Boekvouwkunst van Anne Fey en een selectie van Pop-Up boeken van Cees Jochems. Ook hing er een overzicht van 40 jaar Kopperprenten op de tentoonstellingsruimte.

In 2018 hebben we meegewerkt aan een tweede uitgave van het boekje „Een vliegtuig boven de Klappenbergse heide”. Dit boekje werd uitgereikt aan burgemeester De Vries door schrijfster Ine van den Hoven in het bijzijn van leerlingen van groep 6-7 van basisschool De Springplank, die ieder ook een exemplaar kregen. Net als ALLE basisschoolleerlingen van groep 6-7 van de andere basisscholen van Etten-Leur. De eerste uitgave dateerde van precies 10 jaar geleden.

Sinds 1 mei zijn we aangesloten bij ANWB Gastvrij Pluspunt. Dit zijn o.m. locaties waar fietsers en wandelaars van harte welkom zijn. Voor de koffie, de lunch, of het diner en/of om te overnachten. In ons geval zou dit voor een rondleiding zijn. Mensen die met b.v. een elektrische fiets komen hebben de mogelijkheid om de accu bij te laden. Maar ook om alleen een kleine reparatie aan hun fiets uit te voeren, b.v. een band oppompen of te schuilen voor de regen. Alle fietsers zijn welkom. De ANWB propageert dat ze ons museum letterlijk op de kaart zetten bij hun 2,5 miljoen leden, die geregeld recreatief fietsen. We hebben een tweejarig contract afgesloten en hebben reeds fietsers mogen ontvangen. Een van de voorwaarden was dat we op doordeweekse dagen al om 11:00 uur moesten openen i.p.v. 13:00 uur.

Het bestuur bestond per 1 januari 2018 uit:

- ✓ Rien van Heck, voorzitter; (tot 1 april)
- ✓ Cees Jochems, secretaris;
- ✓ André de Rijk, penningmeester;
- ✓ Wil van Gastel, bestuurslid en verantwoordelijk voor de facilitaire dienst;
- ✓ Frans de Nijs, bestuurslid en verantwoordelijk voor de huishoudelijke dienst en coördinator rondleidingen. (vanaf 1 april voorzitter)

Op 1 januari 2018 stonden 27 personen (incl. bestuur) vermeld op onze vrijwilligerslijst.

In 2018 mochten we ook drie nieuwe vrijwilligers verwelkomen.

ALGEMEEN

Er werden in 2018 totaal 8 bestuurs- en 1 vrijwilligersvergadering gehouden;

- Het sociaal- en financieel jaarverslag 2018 werd zonder op- of aanmerkingen goedgekeurd door het voltallig bestuur;

- Eind maart werd een nieuw beleidsplan voor het museum goedgekeurd door het bestuur. Daarna werd het verstuurd naar de gemeente Etten-Leur en gepresenteerd aan alle vrijwilligers;
- In 2018 werden er 5 Nieuwsbrieven „De Druktemaker” uitgegeven;
- In het afgelopen jaar mochten we drie nieuwe vrijwilligers verwelkomen;
- Het aantal bezoekers was in de eerste maanden van 2018 hoog door de drie schoolprojecten, twee daarvan zijn van het Cultuurbuffet Koepel van de gemeente Etten-Leur en het project Museumschatjes van Erfgoed Brabant;
- Tijdens de extreem warme zomermaanden kwamen zeer weinig bezoekers naar het museum. Vanaf september, toen het nieuwe schooljaar begon, trok dit weer aan;
- Ook werd een eerste aanzet gegeven om een calamiteitenplan te maken. Dit werd een agendapunt op de vrijwilligersvergadering;
- In 2018 hebben we drie workshops zetten, drukken en binden mogen verzorgen;
- Ook het aantal familiedagen is toegenomen.

PROJECTEN

Ook in 2018 hebben we de gebruikelijke schoolprojecten gehad. Dat waren o.m. „De Letterkist van Dirk den Drukker” voor de groepen 3 en 4 en „Lettertaal” voor de groepen 5, 6, 7 en 8 van de basisscholen van Etten-Leur. De schoolbezoeken voor deze projecten worden betaald door de gemeente Etten-Leur en we hadden weer meer aanmeldingen. Daarnaast hadden we ook weer aanmeldingen van de regionale scholen voor het project Museumschatjes van Erfgoed Brabant. Deze bezoeken worden volledig betaald door de provincie. We hadden aanmeldingen van 10 scholen met 20 groepen met in totaal 450 leerlingen. Een record.

KOPPERMAANDAG

Op maandag 8 januari 2018 om 10.30 uur vond de jaarlijkse overhandiging van de Kopperprent plaats in de tentoonstellingsruimte van ons museum. De nieuwe burgemeester van Etten-Leur, mevrouw Miranda de Vries, nam deze in ontvangst uit handen van voorzitter Rien van Heck. De prent was ontworpen door vrijwilliger Cees Smolders met als thema „Vrijheid”. De prent, bestaande uit afbeeldingen van houtgravures uit eigen collectie, is helemaal in ons eigen atelier vervaardigd. Na de overhandiging was er voor alle aanwezigen traditiegetrouw koffie met worstenbrood en kon de burgemeester daarna nog de expositie bewonderen van Fiep Westendorp.

NL-DOETDAG

Op vrijdag 9 maart was het NLdoetdag, een project van het Oranjefonds. We hadden ons wederom aangemeld voor een behoorlijke schilderklus en een donatie mogen ontvangen van het Oranjefonds om tegemoet te kunnen komen in de gemaakte kosten. De klus bestond uit het schilderen van de muren en de vloer van de handzetterij, ook wel het „oude drukkerijtje” genaamd. Voor de komende jaren staan er nog enkele grote klussen op de agenda.

WORKSHOPS

HANDLETTERING:

In 2018 was net zoals in 2017 weer erg veel belangstelling voor de workshops Handlettering. We mochten zo’n 80 deelnemers verwelkomen. Deze workshops werden gegeven door beeldend kunstenaar Marijke Maas uit Roosendaal. Zij is op 17 en 24 maart, op 4 juni en 3 november in het museum aan het werk geweest.

ZETTEN, DRUKKEN, BINDEN:

We hebben in 2018 voor eerst een workshop “zetten, drukken en binden” aangeboden aan belangstellenden. Het doel was om mensen kennis te laten maken met het ambachtelijke vak van handzetten, boekdrukken en boekbinden. Deelnemers moeten dan zelf een tekstje zetten en dat op een trapdegelpers afdrukken. De gedrukte vellen worden in de binderij ingebonden tot een boekje en dat kan als een aandenken worden meegenomen.

Op 12 april mochten we een groep van 12 grafische ontwerpers van snoepfabrikant Mars uit Veghel ontvangen. Na eerst een rondleiding zijn zij de hele middag bezig geweest met het zetten van een zelf geschreven tekstje, het afdrukken daarvan op een trapdegelpers en daarna werden de vellen tot een boekje ingebonden volgens de Japanse bindmethode.

Op 2 september hadden we de tweede workshops van de familie Hendrickx, die er een familiedag van hadden gemaakt.

Op 2 november werd de derde workshop gehouden voor 15 vrijwilligers van het Stadsarchief Breda, die hun jaarlijks uitje in ons museum doorbrachten voor een workshop zetten, drukken en binden. Iedereen was erg onder de indruk om te ervaren hoe men zo'n 50, 60 jaar geleden drukwerk vervaardigden.

Dit alles gebeurde natuurlijk onder leiding van onze vrijwilligers, die er ook veel plezier aan beleefden om hun kennis over te dragen.

PAPIERSCHEPPEN:

Op zondag 21 oktober waren papiermakers Marieke de Hoop van Papiermakerij De Hoop uit Schiemond en Ewalt Weijers van C-Paper uit Eerbeek, voor de derde keer op rij uitgenodigd om bezoekers te laten ervaren hoe het is om zelf een vel papier te scheppen en te drogen. Daarna werd één van geschepte vellen bedrukt met de naam van de deelnemer.

De losse vellen werden vervolgens onder leiding van Marijke ingebonden volgens de Japanse bindmethode.

VRIJWILLIGERSDAG

Op woensdag 22 augustus hielden we een vrijwilligersdag en we gingen op bezoek bij het Vlasserij-Suikermuseum in Klundert. De vrijwilligers van dit museum waren een jaar eerder bij ons op bezoek geweest en toen werden wij uitgenodigd om eens een keer in hun museum te komen kijken. Het was een interessante middag en interessant om eens in de keuken van een ander museum te kijken.

VRIJWILLIGERSVERGADERING

Op woensdag 28 november werd de jaarlijkse vrijwilligersvergadering gehouden. De voorzitter bedankte de vrijwilligers voor hun tomeloze inzet van het afgelopen jaar. Er was weer veel werk verzet.

Penningmeester André de Rijck gaf met behulp van een PowerPointpresentatie de financiële stand van zaken weer. Nadrukkelijk geeft hij aan dat bij de eindcijfers 2018 er nog verschillen kunnen ontstaan. De Balans laat een positief saldo zien. Een mooi resultaat en een stimulans om er weer tegenaan te gaan. Speerpunt wordt het aantrekken van donateurs en sponsors, want dit aantal loopt langzaam terug. Dit wordt ondermeer veroorzaakt dat er steeds minder grafische bedrijven zijn en die waren al jaren onze grootste donateurs. De penningmeester gaat een aanzet geven.

Tevens is André bezig geweest om voor het museum een goed en sluitend calamiteitenplan te maken. Een concept hiervan wordt doorgenomen en besproken. Het is een hele klus, maar noodzakelijk om alles in goede banen te leiden bij eventuele calamiteiten vooral bij groepsbezoek.

TENTOONSTELLING 2019

In augustus kondigde secretaris en inrichter van onze tentoonstellingen Cees Jochems aan dat hij contact had gezocht met Pim Oosterheert van het museum De Bommelzolder. Hij organiseert overzichtstentoonstellingen over het leven en werk van Marten Toonder, de tekenaar en tekstschrijver van o.m. de strips van Olivier B. Bommel en Tom Poes. Op zijn vraag of deze tentoonstelling naar ons museum kon komen werd positief gereageerd. In 2006 heeft ons museum eens een striptentoonstelling ingericht en dat was bekend bij Pim. Na enige gesprekken werd besloten dat deze expositie op 19 januari 2019 officieel werd geopend.

BRABANTSE DRUKKERS IN DE TWEDE WERELDOORLOG

Ook in 2018 werden er voorbereidingen getroffen voor een tweede tentoonstelling in 2019, nadat Olivier Bommel en Tom Poes was afgelopen. André de Rijck heeft zich hiermee beziggehouden. Er is een heel plan van aanpak gemaakt.

NORMERING ETHISCHE CODE VOOR MUSEA

Ondanks dat we geen geregistreerd museum zijn en dit ook niet gaan worden is het wel raadzaam om zoveel mogelijk te voldoen aan de eisen, die gesteld zijn hiervoor. Museumnorm en de Ethische code voor musea zijn een leidraad hiervoor. Museumnorm geeft een aantal aandachtspunten (normen) aan, terwijl de Ethische code er meer inhoudelijk op in gaat. Als je uitgaat van de Museumnorm 2015 voldoen we al aan een groot aantal normen. Het bestuur heeft zich het afgelopen jaar regelmatig mee bezig gehouden.

MEDISCHE RISICO ANALYSE

In 2018 heeft iedereen weer een formulier gekregen om z'n medische gegevens in te vullen, zoals het gebruik van bepaalde medicijnen. Dit in geval een aanwezige vrijwilliger medische bijstand nodig heeft van b.v. een ambulance. Dit formulier ligt in een dichtgeplakte envelop in de brandkast en is alleen beschikbaar voor een dokter of medisch team.

DANK EN SLOT

Al met al is er in 2018 ontzettend veel werk verzet in een goede onderlinge samenwerking tussen bestuur en vrijwilligers. Het bestuur wil, samen met de vrijwilligers, het uitgestippelde beleid in 2019 verder voortzetten.

Etten-Leur, maart 2019

Namens het bestuur,
F.A. de Nijs,
voorzitter.